

Mnenje Odbora regij – Bela knjiga o športu

(2008/C 105/09)

ODBOR REGIJ

- opozarja, da je šport pomembno sredstvo za spodbujanje vključevanja vseh skupin prebivalstva, in ugotavlja, da šport spodbuja delavnost posameznika in posreduje temeljne vrednote, kot so pravičnost, strpnost in solidarnost;
- meni, da je krepko in zdravo prebivalstvo – tako mladi kot starejši, moški in ženske – temelj in gonilo gospodarske rasti, konkurenčnosti in na splošno večje blaginje v Evropi ter da tako prispeva k doseganju ciljev lizbonske strategije;
- zato pozdravlja *Belo knjigo o športu* kot prispevek Komisije k spodbujanju športa kot izobraževalnega, zdravstvenega, družbenega in gospodarskopolitičnega pojava, ki pomembno prispeva k strateškima ciljema solidarnosti in blaginje Evropske unije;
- vendar zaskrbljeno ugotavlja, da cilji, ki jih Komisija navaja v *Beli knjigi o športu*, vsebujejo jasno vidne težnje po širjenju pristojnosti EU na področju športa, cilji teh teženj pa presegajo vsebine Izjave iz Nice in sedanje pogodbene določbe;
- se strinja s Komisijo, da lahko strukturirani dialog z akterji na področju športa v okviru športnega foruma EU in v okviru tematskih razprav bistveno prispeva k evropski razpravi o športu. Odbor regij meni, da je potrebno, da se v skladu s svojo vlogo sam dejavno vključi v oblikovanje dialoga.

Poročevalka: Helma KUHN-THEIS (DE/EPP), poslanka posarskega deželnega zbora

Referenčni dokument

Bela knjiga o športu (predložila Komisija)

COM(2007) 391 konč. – SEK(2007) 932 – SEK(2007) 934 – SEK(2007) 935 – SEK(2007) 936

Politična priporočila

ODBOR REGIJ

1. ugotavlja, da je šport sestavni del evropske družbe in vsakdanjega življenja mnogih državljanek in državljanov;

2. potrjuje, da šport spodbuja zdravje in prispeva k preprečevanju bolezni – predvsem tistih, ki nastanejo zaradi pomanjkanja gibanja in nepravilne prehrane;

3. poudarja, da šport celovito oblikuje mlajše generacije ter podpira vzgojni proces otrok in mladih v razvite, odgovorne in značajne osebnosti;

4. opozarja, da je šport pomembno sredstvo za spodbujanje vključevanja vseh skupin prebivalstva: druženje tujcev in domačinov, invalidnih in neinvalidnih oseb, mladih in starih je na malokaterem področju družbenega življenja tako lahko izvedljivo kot v športu;

5. meni, da je krepko in zdravo prebivalstvo – tako mladi kot starejši, moški in ženske – temelj in gonilo gospodarske rasti, konkurenčnosti in na splošno večje blaginje v Evropi ter da tako prispeva k doseganju ciljev lizbonske strategije;

6. ugotavlja, da šport spodbuja delavnost posameznika in posreduje temeljne vrednote, kot so pravičnost, strpnost in solidarnost;

7. zato pozdravlja Belo knjigo o športu kot prispevek Komisije k spodbujanju športa kot izobraževalnega, zdravstvenega, družbenega in gospodarskopoličnega pojava, ki pomembno prispeva k strateškima ciljema solidarnosti in blaginje Evropske unije;

8. meni, da se šport v evropski družbi sooča tudi z novimi nevarnostmi in izzivi evropske družbe, kot so gospodarski pritiski, izkoriščanje mladih športnikov, doping, rasizem, nasilje, korupcija in pranje denarja;

9. vendar zaskrbljeno ugotavlja, da cilji, ki jih Komisija navaja v Beli knjigi o športu, vsebujejo jasno vidne težnje po širjenju pristojnosti EU na področju športa, cilji teh teženj pa presegajo vsebine Izjave iz Nice in sedanje pogodbene določbe. Avtonomije športnih organizacij in pristojnosti držav članic ter regionalnih in lokalnih oblasti ne bi smeli postavljati pod vprašaj.

Zato posebej poudarja, da so pristojnosti Skupnosti na področju športa omejene;

10. bi bil ob upoštevanju navedenega vendarle zadovoljen, če bi Komisija s podpornimi, usklajevalnimi in dopolnilnimi ukrepi brez poseganja v avtonomijo in pristojnost držav članic in športnih organizacij pomagala športu v državah članicah in spodbudila njegove socialne, vzgojne, zdravstvene in kulturne vrednote;

11. predlaga, da se v proračunu EU za leto 2009 predvidi proračunska postavka za pripravljalne ukrepe in pilotne projekte za izvajanje Bele knjige o športu, saj do leta 2011 ne bo mogoče izvajati samostojnega podpornega programa EU; poleg tega predlaga, naj se široko razširjajo informacije o sedanjih in prihodnjih možnostih za natečaje, dostopne športu;

12. podpira intenzivnejše vključevanje športa v politike in podpore programe EU kot doslej. Po mnenju Odbora regij je vključitev športa v Pogodbo o spremembi Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti zadostna pravna podlaga za to, da se ga v prihodnjem obdobju podpore po letu 2013 izrecno upošteva pri podpornih, usklajevalnih in dopolnilnih ukrepih;

13. prosi svoje člane, da zahteve iz Bele knjige o športu v zvezi z vključitvijo športa v izvajanje podpornih instrumentov EU iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, Evropskega socialnega sklada in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja podprejo na regionalni ravni;

14. izraža zadovoljstvo, da Bela knjiga o športu vključevanje športa v druga politična področja opredeljuje kot eno glavnih nalog, in poziva Komisijo, da redno poroča o njenem izvajanju.

V zvezi s spodbujanjem javnega zdravja s fizično aktivnostjo

ODBOR REGIJ

15. meni, da je Komisija prepoznala problem in da s svojima dopolnjujočima se belima knjigama o športu ter o strategiji za Evropo glede vprašanj v zvezi s prehrano, prekomerno telesno težo in debelostjo mednarodno opozarja na potrebo po ukrepanju in predlaga možne rešitve;

16. meni, da je sodelovanje športnih organizacij pri izboljšanju javnega zdravja s pomočjo telesne dejavnosti samoumevno, saj športne organizacije v klubih in društvih dosežejo veliko ciljno skupino. Odbor zagovarja namen Komisije, da bi bolj kot doslej idejno in finančno spodbujala vzpostavljanje mrež za izmenjavo izkušenj zlasti v zvezi z najboljšimi praksami, ki so se izkazale pri mladih, in s posebnim poudarkom na množičnem športu; poleg tega poudarja pomen sodelovanja med sektorji na tem področju, saj lahko skupno delovanje na ravni Skupnosti koristi nacionalnim vladnim strukturam, ki so razdeljene na več sektorjev (šport, zdravje, izobraževanje);

17. hkrati želi Komisijo spodbuditi, naj poveča vrednost spontanega in neorganiziranega športa in se zavzame za to, da bodo športne organizacije in državne oblasti oblikovale najboljše možne pogoje za razvoj teh dejavnosti.

V zvezi z združitvijo moči v boju proti dopingu

ODBOR REGIJ

18. meni, da pričakovanja, ki pretežno temeljijo na komercialni in družbeni osnovi in nimajo ustreznih etičnih temeljev, tudi na drugih življenjskih področjih skrivajo veliko nevarnost za uporabo nedovoljenih sredstev za povečanje učinkovitosti;

19. ugotavlja, da doping resno škoduje duhu poštene igre v športu in podobi športa ter ogroža zdravje posameznika. Prav tako povzroča izgubo motivacije pri drugih športnikih;

20. meni, da družba pri športnih dosežkih nima visokih pričakovanj le do profesionalnih športnikov. Tudi v amaterskem športu, ki je predhodnik profesionalnega, in pri spodbujanju mladih se je zato nevarnost spremljajočega dopinga do danes zelo povečala;

21. meni, da bo zaveze za šport brez dopinga mogoče uresničiti le z učinkovitimi kontrolami dopinga. Zato si je treba za boj proti dopingu prizadevati po vsej EU in po vsem svetu;

22. priporoča bolj usklajen pristop k boju proti dopingu v EU; pri tem bi bilo treba upoštevati konvencijo Unesca o dopingu v športu in potrebo po strokovno dejansko neodvisni instituciji za nadzor proti dopingu;

23. meni, da so lokalne in regionalne oblasti in organizacije posebej primerne, da s pomočjo informativnih kampanj o dopingu pritegnejo potrebno pozornost šol, športnih društev in športnega področja nasploh, ter tako širijo znanje o tej temi. Odbor jih k temu poziva ter potrjuje in krepi svoj namen, da bi na lokalni in regionalni ravni spremljal in podpiral take dejavnosti.

V zvezi s spodbujanjem vloge športa na področju izobraževanja in usposabljanja

ODBOR REGIJ

24. pozdravlja in zagovarja podporo in spodbujanje športa in telesnega gibanja s pomočjo različnih političnih pobud Komisije ter podelitvijo ustreznega znaka šolam, ki si posebej prizadevajo za razvoj telesnih dejavnosti, ter športnim društvom, ki prav posebej skrbijo za kakovost svoje ponudbe;

25. poudarja posebni pomen gibanja, igre in športa v predšolskem obdobju za psihični, fizični, kognitivni in socialni razvoj otrok in mladih kot nepogrešljivih elementov celovitega vzgojnega in izobraževalnega procesa. Zato poziva Komisijo, naj da predšolski fizični dejavnosti poseben pomen;

26. vendar opozarja, da je treba pri vseh podpornih, usklajevalnih in dopolnilnih ukrepih Komisije na področju izobraževanja in športa upoštevati pristojnosti držav članic oz. v državah članicah pristojnih podnacionalnih ravni.

V zvezi s spodbujanjem prostovoljnega dela in aktivnega državljanstva skozi šport

ODBOR REGIJ

27. poudarja posebni pomen prostovoljnega dela in poziva Komisijo, naj že od vsega začetka upošteva prostovoljstvo v športu. Poleg tega opozarja na nevarnost, da bi šport obravnavali kot čisto gospodarsko dejavnost, saj to ne bi primerno odražalo celotne podobe športa. Profesionalni šport predstavlja le delček celotnega športnega gibanja, kar je v Beli knjigi o športu premalo izraženo;

28. meni, da je prizadevanje državljanov prav na področju športa neposredno povezano z razvojem skupnosti in je poleg športnih ciljev usmerjeno tudi v dosego socialnih ciljev in v razvoj občutka za skupnost;

29. meni, da je v zvezi s spodbujanjem množičnega športa program Evropa za državljane ukrep, ki ga je vredno pozdraviti;

30. v zvezi s programom *Mladi v akciji* podpira predlog Komisije o spodbujanju mladih k prostovoljnemu delu na področju športa;

31. pozdravlja dejstvo, da bo Komisija naročila evropsko študijo o prostovoljnem delu na področju športa, saj bo to uporaben instrument za prihodnje oblikovanje nalog ter varno načrtovanje na področju prostovoljnega dela v športu.

V zvezi z izkoriščanjem potenciala športa za socialno vključenost, integracijo in enake možnosti

ODBOR REGIJ

32. meni, da je treba upoštevati posebno vlogo, ki jo ima šport za invalide;

33. zato poziva države članice, lokalne in regionalne oblasti in športne organizacije, naj upoštevajo potrebe invalidov in zagotovijo, da bodo kraji in prostori za športne prireditve dostopni invalidom;

34. meni, da je treba spodbujati usposabljanje trenerjev, prostovoljcev in osebja športnih društev in organizacij, da bodo lahko sprejeli invalide;

35. meni, da lahko starejši s športom čim dalj ohranjajo svoje telesne in duševne zmožnosti in ostanejo samostojni, da tako v kar največji meri živijo brez pomoči drugih. Biti in ostati mobilni pomeni, da starejši ohranjajo svoje socialne stike in da lahko sami odločajo o svoji udeležbi v družbenem življenju. K temu lahko usmerjeno prispevajo tudi športne ponudbe;

36. se strinja, da naj države članice pri svojih načrtih za Evropski socialni sklad, Evropski sklad za regionalni razvoj in Evropski sklad za vključevanje izkoriščajo moč vključevanja, ki jo ima šport.

V zvezi z boljšo zaščito in učinkovitejšim bojem proti rasizmu in nasilju

ODBOR REGIJ

37. pozdravlja že obstoječa prizadevanja na nacionalni in mednarodni ravni, da bi z oblikovanjem centralnih informacijskih točk ter v sodelovanju med policijskimi organi in športnimi združenji preprečevali nasilne in rasistične izgrede na področju športa;

38. ugotavlja, da je svetovno prvenstvo v nogometu leta 2006 v Nemčiji pokazalo, da je tako sodelovanje učinkovito in da je že privedlo do dobrih rezultatov.

V zvezi s širjenjem naših vrednot v drugih delih sveta

ODBOR REGIJ

39. poziva Komisijo, naj močneje spodbuja šport kot instrument svoje razvojne politike;

40. zato predlaga, naj se izkušnje in spoznanja Združenih narodov in držav članic iz *Mednarodnega leta športa in telesne vzgoje kot sredstva za spodbujanje izobraževanja, zdravja, razvoja in miru 2005* izkoristijo in morebiti še naprej uporabljajo v sedanjih projektih in ukrepih;

41. med vidiki subsidiarnosti ne vidi potrebe po enotni ureditvi priseljevanja športnikov iz tretjih držav po vsej EU ali potrebe, da bi bilo priseljevanje teh športnikov predmet ustreznih krožnih migracijskih mehanizmov. Za priseljevanje športnic in športnikov bodo zato še naprej odgovorne države članice.

V zvezi s podporo trajnostnemu razvoju

ODBOR REGIJ

42. zagovarja, naj evropski organizatorji in prireditelji športnih prireditev opredelijo okoljske cilje; zagovarja tudi zahtevo Komisije po udeležbi v sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojanje (EMAS) oz. sistemu Skupnosti za podeljevanje znaka za okolje ter njegovo promoviranje na velikih športnih prireditvah;

43. pozdravlja predlog Komisije, da bi se šport upošteval kot del novega programa LIFE+.

V zvezi z ekonomskim vidikom športa

ODBOR REGIJ

44. opozarja, da se gospodarska moč športa za turizem ne kaže le pri večjih športnih prireditvah, temveč da tudi aktivni šport v okviru turizma za sprostitev veliko prispeva k regionalnemu razvoju in posebej k strukturnim spremembam. Strateški koncepti regij imajo pri tem velik delež. Zato bi morala Komisija še naprej podpirati prizadevanja regij, da bi svoj strukturni razvoj pospešile z ukrepi, prilagojenimi regionalnim potrebam; spodbuja lokalne in regionalne oblasti, naj del strukturnih skladov, s katerim razpolagajo, vložijo tudi v športne in rekreacijske objekte.

V zvezi s preходом na športno politiko, ki temelji na dokazih

ODBOR REGIJ

45. je zaskrbljen zaradi izražene želje po boljši podatkovni podlagi, ne da bi Komisija z državami članicami in evropskimi regijami uskladila stališče o ciljih takega ukrepa;

46. opozarja, da bi dodatno pripravljane statistik o športu in statistik, povezanih s športom, ki je samo sebi namen in ni resnično potrebno, da bi dokazali koristnost športa, povzročilo dodatno administrativno obremenitev, ki bi se ji bilo treba zaradi prizadevanj za zmanjšanje birokracije tudi na evropski ravni nujno izogniti;

47. zato poziva Komisijo, naj okrepi dialog z državami članicami in zlasti tudi z regijami, da se bo že pri prvem koraku sporazumela o ciljih take nove podatkovne podlage. Cilj mora biti čim večje zmanjšanje upravne obremenitve, povezane s pripravo statistik;

48. se je seznanil, da bo Komisija naročila študijo o oceni neposrednega in posrednega prispevka športa k lizbonski agendi. Toda sprašuje se, ali zaradi pomanjkljive podatkovne podlage ni omejena znanstveno podprta ocena prispevka športa k lizbonski agendi. Odbor regij poziva Komisijo, naj ga obvesti o rezultatih študije.

V zvezi z boljšo zagotovitvijo javne podpore za šport

ODBOR REGIJ

49. ocenjuje modele trajnostnega financiranja za dolgoročno podporo športnim organizacijam kot nenadomestljivo podlago za spodbujanje športa v državah članicah;

50. meni, da je državna podpora množičnega športa nujno potrebna, in opozarja, da se v številnih državah članicah šport v veliki meri financira iz neposrednih ali posrednih prispevkov (davkov in prispevkov) državnih ali državno dovoljenih loterij in športnih stav;

51. v tem smislu poudarja, da so sedanji državni monopoli na področju iger na srečo in športnih stav, ki izhajajo iz splošnega interesa, kot je preprečevanje odvisnosti od igranja in vzdrževanje javnega reda, in te cilje tudi dosledno izpolnjujejo, po ustaljeni sodni praksi Sodišča Evropskih skupnosti v skladu z evropskim pravom. Odbor meni, da je v teh primerih smiselno, da se denar iz načeloma nezaželenih iger na srečo porabi v splošno koristne namene (npr. v športu);

52. izraža zadovoljstvo, da bo Evropska komisija naročila neodvisno študijo o financiranju množičnega športa v državah članicah, in poziva Komisijo, naj počaka na rezultate te študije, preden sprejme politične odločitve, ki bi lahko ogrozile državno podporo množičnemu športu;

53. priporoča Komisiji, naj opozori, da bi bilo treba razviti natančne metode, z namenom ugotoviti vpliv državne podpore športu. Nacionalni, regionalni in lokalni ukrepi so različno strukturirani. Na podlagi študij in primerjav je treba oceniti, kakšen pomen imajo državni podporni ukrepi za razvoj športa;

54. podpira Komisijo v njeni želji, da bi si prizadevala za ohranitev sedanjih možnosti za nižje stopnje DDV na področju športa.

V zvezi z organizacijo športa

ODBOR REGIJ

55. tako kot Komisija priznava avtonomijo športnih organizacij in reprezentativnih struktur in v Beli knjigi o športu pogrša poudarek pomena take avtonomije, kot je predstavljena in kot je bila sprejeta v izjavi iz Nice.

V zvezi s posebnostmi športa

ODBOR REGIJ

56. vidi v posebnostih športa temeljno in bistveno lastnost športa in v tem smislu v Beli knjigi o športu pogrša jasne izjave o tem. Skrbi ga, da v prizadevanjih za upoštevanje posebnosti športa obravnava posameznih primerov v vidika športnih organizacij ne bo zadovoljiva in da bo še povečala sedanjo pravno negotovost.

V zvezi s prostim gibanjem in narodnostjo

ODBOR REGIJ

57. meni, da so primeri omejene in sorazmerne omejitve prostega gibanja, navedeni v Beli knjigi o športu, smiselni, imajo svoj cilj in so zaradi posebnosti športa potrebni.

V zvezi s prestopi

ODBOR REGIJ

58. meni, da so pravila o prestopu nujna za zagotovitev konkurenčnega ravnovesja med športnimi društvi.

V zvezi z zastopniki igralcev

ODBOR REGIJ

59. izraža zadovoljstvo, da bo Komisija izvedla oceno vplivov za zagotovitev jasnega pregleda dejavnosti zastopnikov igralcev v EU;

60. za primer, da bodo potrebni ukrepi na ravni EU, predlaga, da se državni in klubski ukrepi uskladijo skupaj z mednarodnimi združenji.

V zvezi z zaščito mladoletnikov

ODBOR REGIJ

61. poziva Komisijo, naj sodelovanju z državami članicami in športnimi organizacijami pri zaščiti mladih, predlagani v Beli knjigi o športu, nameni veliko prednost.

V zvezi s korupcijo, pranjem denarja in drugimi oblikami finančnega kriminala

ODBOR REGIJ

62. pozdravlja namen Komisije, da podpre organe za zatiranje korupcije in še naprej spremlja izvajanje zakonodaje EU za boj proti pranju denarja na področju športa.

V zvezi s sistemom dodeljevanja licenc klubom

ODBOR REGIJ

63. se strinja, da se sisteme za dodeljevanje licenc razvija kot samostojno nalogo športnih organizacij, pod pogojem, da so usklajeni s predpisi o konkurenci in notranjem trgu.

V zvezi z mediji

ODBOR REGIJ

64. izraža zadovoljstvo, da bo Komisija bo še naprej podpirala pravico do informacij in širokega dostopa državljanov do prenosa športnih prireditev;

65. zato meni, da so sedanje evropske ureditve kratkega poročanja pomembno sredstvo za zagotovitev prostega pretoka informacij in raznolikosti mnenj, ki se je obneslo;

66. zato se zavzema za to, da se pri naslednjih ocenah evropskega pravnega okvira za avdiovizualne medije preveri, ali in v kakšni meri je primerno razširiti pravico do kratkega poročanja tudi na druge vrste medijev, npr. radio;

67. poudarja svojo podporo sistemu javne radiotelevizije, ki ima funkcijo zagotavljanja raznolikosti. Javna radiotelevizija mora zaradi svoje odgovornosti kot gospodarsko neodvisna javna storitev svoj publicistični uspeh iskati prav na področju poročanja o manj znanih vrstah športa, tj. tudi izven meja poročanja o dogodkih, zanimivih za množice.

V zvezi s strukturiranim dialogom

ODBOR REGIJ

68. se strinja s Komisijo, da lahko strukturirani dialog z akterji na področju športa v okviru športnega foruma EU in v okviru tematskih razprav bistveno prispeva k evropski razpravi o športu. Odbor regij meni, da je potrebno, da se v skladu s svojo vlogo sam dejavno vključi v oblikovanje dialoga; v tem smislu opozarja zlasti na to, da je potreben forum za predstavnike različnih vrst športa in predstavnike lastnikov javnih športnih stadionov, da bi se dogovorili o sedanji in prihodnji

potrebi po športnih stadionih in igriščih. Odbor upa, da bo Komisija za to uporabila strukturirani dialog;

69. spodbuja organiziranje strokovnih seminarjev, da bi tako evropske športne organizacije obveščali in seznanjali z uporabo pravnega reda EU;

70. predlaga organizacijo konferenc o športu in regionalnem razvoju, ki bi prikazale pozitiven vpliv športa na regionalni razvoj in pokazale postopke, ki so lahko za vzor;

71. poziva Komisijo, naj spodbuja in trajnostno podpira razvoj čezmejnih medregionalnih društev in projektov (npr. evropsko medregionalno sodelovanje na področju športa v veliki regiji SaarLorLux, tj. Posarja, Lorene in Luksemburga);

V zvezi s sodelovanjem z državami članicami

ODBOR REGIJ

72. meni, da je treba športno gibanje zunaj državnega okvira, podobno kot v Svetu Evrope, bolje vključiti v dialog med Evropsko komisijo in državami članicami;

73. v tem smislu opozarja, da je treba v okviru sodelovanja upoštevati pristojnosti držav članic na področju športa.

V Bruslju, 7. februarja 2008

Predsednik

Odbora regij

Luc VAN DEN BRANDE